

MUNIPOLIS

MOBILNÍ APLIKACE MUNIPOLIS

V loňském roce obec Zákolany změnila informační platformu a místo SMS z Info kanálu nyní dostáváte zprávy z aplikace Munipolis. Důvodem změny bylo především to, že Munipolis nabízí více možností komunikace, propojení s webovými stránkami a pakliže si uživatelé stáhnou aplikaci do svých chytrých telefonů, obec i ušetří peníze.

Abychom plně využili nabízené možnosti, prosíme ty z vás, kdo si přejete být i nadále informováni o dění v obci, abyste si tuto aplikaci stáhli do svých telefonů prostřednictvím odkazu <https://www.munipolis.cz/prihlaseni>, vyplnili své údaje a nezapomněli si nastavit Zákolany. Abyste byli upozorněni na příchozí zprávy, je potřeba v nastavení povolit u této aplikace možnost „oznámení“.

Prostřednictvím aplikace obdržíte podrobnější zprávy, a to včetně příloh, jako je program veřejného zasedání, plakát inzerované akce apod.

SMS zprávy budou nadále zachovány pro seniory a pro krizové řízení. S instalací aplikace vám rádi pomůžeme na obecním úřadu.

25. ledna tomu bylo 60. let, kdy se odehrála jedna z největších tragédií v historii Zákolan a zároveň jedno z největších železničních neštěstí na českém území. Výsledkem srážky nákladního vlaku s osobní soupravou stojící ve stanici bylo 14 mrtvých, 18 zraněných a 36 zcela zdemolovaných vagonů. Na fotografii Martin Frind, autor pomníčku odhaleného v roce 2020.

ČERNOBÍLY PLES

ZÁKOLANY 13. 1. 2024

Kdo nebyl 13. ledna na Černobílém plese, šel zřejmě někam jinam. Šel, ale nepobavil se. A pobavil-li se, tak jen do pláče.

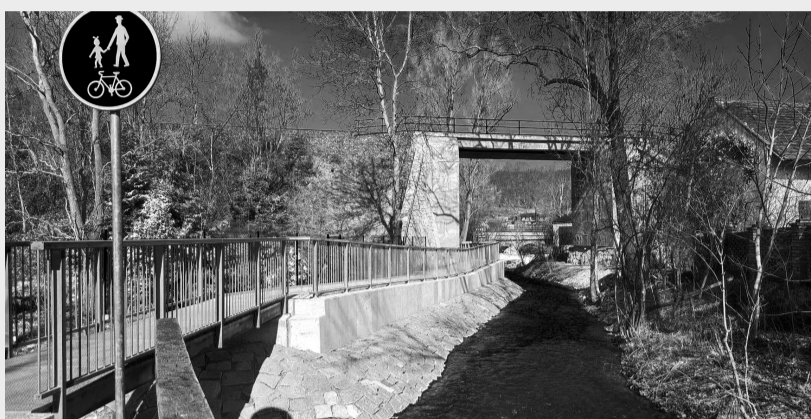
Na letošním Masopustu získal cenu za nejlepší masku zasluženě přespolní Otesánek. A protože cena byla ze samých dobrot, nesežral nikoho dalšího.

CESTY, STEZKY A CYKLOSTEZKY

Většina z vás už jistě zaregistrovala novou cyklostezku, kterou v únoru přes veškerá úskalí dokončila firma Gardenline, s.r.o. Pro mladší sousedy připomínám, že spolupráce se zúčastněnými obcemi na tomto projektu byla zahájena v roce 2009! Od té doby se řešily majetkové vztahy, věcná břemena, projekty, stanoviska, povolení, dotace... Když už se zdálo být všeho na dobré cestě, napadla stavební řízení majitelka sousedního pozemku a na téměř tři roky stavbu zastavila. Nicméně cyklostezka je hotová, vede ze Zákolan přes Otovice do Kralup a díky dvěma lávkám představuje bezpečnou cestu z centra obce na hřiště a na nádraží.

Soustava polních cest „Pod Budč“ je oficiální název projektu, který plánujeme ve spolupráci obcemi Dřetovice a Koleč od roku 2012 a v letošním roce bychom se měli dočkat jeho realizace. Cílem je zpřístupnit okolní pole zemědělcům, a zároveň propojit Dřetovice a Koleč s národní kulturní památkou Budč. Na našem katastru vyústí na cestu do Kovár cca 50 metrů pod Božími muky. Náklady na stavbu cesty ve výši 36 mil. Kč bude hradiť Státní pozemkový úřad a stavba bude zahájena cca v červnu.

Další novou turistickou trasou přes naše obce bude poutní Stezka sv. Ludmily, kterou vyznačujeme ve spolupráci se Spolkem sv. Ludmily. Trasa dlouhá téměř 120 km vede z Mělníka do Berouna a samozřejmě nemůže minout Budeč, kde podle legend svatá Ludmila pobývala se svým vnukem Václavem. Stezka bude vyznačena značkami s vlastním vizuálním stylem.

STEZKA SVATÉ LUDMILY

Poutní stezka Mělník - Tetín

Společně vybudujeme stezku, která propojí místo roditě s místem smrti sv. Ludmily

www.putovaznakoreny.cz

Do Tříkrálové sbírky se letos v Zákolanech zapojilo 12, resp. 13 králů, kteří za doprovodu rodičů vykoledovali v sobotu 6. ledna neuvěřitelných 12.822 Kč. Charita Kralupy velice děkuje všem, kdo sbírku podpořili, především však našim dětem!

Zájemci o keramické tvoření se mohou těšit na další projekt, který pro ně chystá Lenka Kubínová, tentokrát na Záplavce. Prozatím je zde připravena hromada dřeva a základy budoucího altánu, ale během roku – dvou zde vyroste zděná venkovní pec pro komunitní vypalování keramiky. A vy se budete moci zúčastnit zážitku, který je vzácný i pro zkušené hrnčíře: Jak zákolanské topoly vytvoří ohromný žár, který promění hlínu v kámen a skleněné glazury v nevidané obrazy.

KAŽDÝ MŮŽE MALOVAT

Novou aktivitou, do které se mohou zapojit seniři v rámci projektu Přemysláci pomáhají, je kurz s názvem Každý může malovat. S nápadem přišla Veronika Rejřířová, která kurz sama také vede. Je určený pro všechny, kteří rádi malují nebo by chtěli s malováním teprve začít. A na věku opravdu nezáleží. Každý čtvrtek se hasičská klubovna promění v malířský ateliér a blízcí se jaro určitě zláká k malování v pléneru. Kdo byste se chtěl zapojit, kontaktujte Veroniku, Irenu Bartoškovou nebo se zastavte na obecním úřadu.

OPUSTILI NÁS...

JIŘINA DANDOVÁ Z TRNĚNÉHO ÚJEZDU ZEMŘELA 27. LEDNA 2024 VE VĚKU NEDOŽITÝCH 74 LET

VÁCLAV CHALOUPKA ZE ZÁKOLAN ZEMŘEL 1. BŘEZNA 2024 VE VĚKU NEDOŽITÝCH 78 LET

BOHUMILA MUDROVÁ ZE ZÁKOLAN ZEMŘELA 9. BŘEZNA 2024 VE VĚKU 74 LET

Budečské rozhledy | periodičita : čtvrtletní | místo vydávání: Zákolany | číslo 69 | datum vydání: 22.3.2024 | evidenční číslo : MK ČR E 19506 | název vydavatele: Občanské sdružení Budeč | identifikační číslo: 26630249 | adresa: Kovár 3, 273 28 Zákolany | tel.: 725 026 569 | k vydání připravili: K. Škardová, L. Wittlichová, O. Klouček | grafický koncept: O. Klouček | sazba a zlom: O. Klouček | tisková produkce: I. a M. Hájkovi

BUDEČSKÉ

ROZHLEDY

LIST OBČANŮ ZÁKOLAN, TRNĚNÉHO ÚJEZDU A KOVÁR

BŘEZEN 2024 | ČÍSLO 69

Druhý březnový víkend patřil v Hasičárně pěveckému workshopu s Iduu Kellarovou (na snímku stojí před vlnkami). Společná třídní práce s energií hlasu, s romskými písničkami, s odvahou být otevřený, smutný i opravdový se jmenovala „Zpívat umí každý“. A je to pravda - pokud zpíváme od srdce, nemůžeme nás zpěv nikoho urazit. Na závěr workshopu jsme uspořádali malý koncert pro pár známých a pořídili nahrávku.

Úvodní slovo

Milí sousedé, tohle číslo je velikonocní, ale at jsem hledal sebevíc, uvnitř o tomhle svátku není ani zmínka. Tak to hned napravím, ve stylu Přemka Podlahy.

O letošních Velikonocích si nabavíme vajíčka bez návštěvy drogerie, tedy na přírodno. Kromě kopy vajec a tučtu dětí (pro které to bude velké dobrodružství) budeme potřebovat kurkumu, červené zeli, červenou řepu, ocet a jedlou sodu.

Nejdřív si připravíme barevné lektvary jako Harry Potter. Žlutý lektvar získáme povařením práškového koření kurkuma, barví to jako čert. Červený lektvar udělá rozmixovaná červená řepa, stačí za studena. Povařením nakrouhaného červeného zeli získáme dvě barvy najednou - po přidání octa máme fialovou, po přidání jedlé sody máme modrou. Ptáte se po zelené? Na špenát a kopřivky zapomeňte, jsou to bleďulíni. Prostě žluté vejce hodíte do modrého nálevu.

Ta pravá zábava spočívá v tom, že každý barvič dosáhne jiného výsledku. Experimentovat se dá s teplotou lektvarů a hlavně, jak dlouho vejce zůstane ponořené v barvě. Začněte už v sobotu. Taková řepa vám za chvíli vykouzlí krásné růžové vejce, ale tmavě vínovou máte až po celodenním máčení. Do všech lektvarů dáváme ocet, kyselost pomáhá barvě přichytit se. Kromě modré, ta musí být zásaditá a potřebuje sodu. Pokud neděláte záměrně jemné pastelové barvy, vyleštění olejem na závěr dost pomůže a můžete smět čekat na pondělní kolečníky.

V úterý pak budeme čelit odvrácené straně Velikonoc - kdo má tu odvahu vajec natvrdo sníst? Jestli se nemýlím, čeká nás všechny pomazánka. Hodně pomazánky.

Krásné jarní svátky přeje
Ondřej Klouček

ROZHOVOR S JIŘÍM ŠUPEM

Žiju na krásném místě

JIŘÍ ŠUP ŽIJE NA TRNĚNÉM ÚJEZDU BEZMÁLA ČTYŘICET LET. NENÍ PROTO DIVU, ŽE JEJ VĚTŠINA Z NÁS POVAŽUJE ZA RODÁKA, AČKOLI SE NARODIL V MOZOLÍNĚ A ČÁST ŽIVOTA STRÁVIL V Kladně. NICMÉNĚ V ZÁKOLANECH PROŽIL VĚTŠÍ ČÁST DOSPĚLÉHO ŽIVOTA, A PROTOŽE SE AKTIVNĚ ZAPOJIL DO VEDENÍ OBCE, ALE I DO ČINNOSTI SOKOLA A SPOLEČENSKÉHO ŽIVOTA VŮBEC, JE PATRNĚ JEN MÁLO SOUSEDŮ, KTERÍ BY JIRKA NEZNALI. OD LOŇSKÉHO ROKU PRACUJE NA POZICI VEDOUČÍHO TECHNICKÝCH SLUŽEB, COŽ JE JEDEN Z DALŠÍCH DŮVODŮ, PROČ JSME O ROZHOVOR DO JARNÍHO VYDÁNÍ POŽÁDALI PŘÁVĚ JEHO.

Jak jsme zmínili v úvodu, narodil ses v Mozolíně, ale tvá maminka pochází z Broumovska. Máš k této části Čech nějak výjimečný vztah?

Ano, to je přesná formulace - výjimečný vztah. Dodnes většina příbuzných z mamčiny strany žije v místě jejího rodiště, často je navštěvujeme a vždy si uděláme čas na pár výletů po Broumovsku. Je to nádherný kraj, kde se zastavil čas. Krásná příroda, Broumovské, Adršpašské, Teplické skály... Vesničky jako z dob F. L. Věky. Málo turistů, levné služby, a přitom lidé se srdcem na dlani. Je to nádherný kout naší země, bylo a je tam krásně.

A jak vzpomínáš na své dětství ve městě železa a oceli?

Kladno je dnes úplně jiné město než za dob mého dětství, kdy bylo opravdu černé, všude přítomná šed, prach a zasmušilí lidé. Alespoň já jsem ho tak vnímal, a právě to byl důvod, proč jsem se každou volnou chvíli vracel na Mozolín k dědovi a babičce. Zde jsem měl většinu kamarádů, krajinu, kterou jsem důvěrně znal, schovávačky, bunkry, „indiánské výpravy“. Později první tancovačky, fotbal, volejbal, motorku, první lásky, prosť nádherný věk dětství a dospívání.

Tvůj dědeček pracoval, jako většina kladněáků, v Poldovce. Máš v paměti nějaké historky?

Děda si s námi moc nepovídá, byl to dřič, to spíš babička. Nicméně pár historek se mi vrylo do paměti. Děda byl zeďník a ve válce pracoval na Poldovce

jako „pecař“. Toto zaměstnání spočívalo v tom, že po několika odpíchnutí (vypuštění pozn. red.) se vysoké pece musely opětovně vyzdit šamotovými cihlami. Pec se pak nechala vychladnout, což posoudil mistr tak, že do ní na chvíli vlezl. Pokud tam vydržel, mohli pecaři začít šamot „rabovat“ a pec nově vyzdívat.

Nemusím říkat, že v peci bylo opravdu jako v peci a často odtud vynášeli kolabující peceře. Nebo si vybavuji historiku z konce války, kdy kluci našli rozbuzku ke granátu. Hráli si s ní, až vybuchla a táto-ovi střešina rozsekla bradu. Viděli to ruští vojáci, kteří byli ubytováni v Zákolanské škole a obvážali ho, že vypadal jako mumie. Bá se tak jít domů, takže obvazy rozvázal a ránu nechal zasychat na slunci, až přestala krváčet.

Také už se zdá dnes neuvěřitelné, že za války chodila parta pecařů z Kralup, Otovic, Zákolan, Dřetovic a dalších vesnic na 48 hodinovou šichtu na Kladno pěšky po kolejkách - a po ní zase pěšky nazpátek.

Ty už se ale také můžeš počítat mezi pamětníky a brzy budeš vyprávět svým vnoučatům - kolik že jich vlastně máš? Jaký je podle tebe rozdíl mezi jejich a tvým dětstvím na vesnici?

Vnoučat mám pět, tři kluky a dvě holky. A rozdíl je obrovský, přál bych všem dětem, aby zažily takové dětství, jako jsem zažil já. Bez počítačů, televize, mobilů, se spoustou kamarádů a všeho co k tehdejšímu dětství patřilo. Když jsme přišli domů, aktořka letěla do kouta a hurá ven za kamarády. Byla nás na Mozolíně obrovská parta od pětiletých až po velké, kteří tu partu vedli.

Doufáš, že jim zanecháme hezký prostor pro život?

Troufám si říci, že ano. Krásná příroda hned za humny, lesy, potoky, skály, které - a to třeba málokteré dítě ví - ukrývají i volně přístupnou „jeskyni“. Tedy spíš takový krásný skalnatý převís s nádhernou vyhlídkou. Otázkou je, jestli budou chtít do toho prostoru od svých současných her vůbec vyjít.

Pokračování na str. 2

Dalo by se říct, že jsi „trnácký patriot“. Co si pod tímto pojmem můžeme představit?

Částečně jsem na to odpověděl v předchozích dvou otázkách. Myslím, že se svou rodinou žiji na krásném místě přímo nabytém historií, tradicemi, malebným krajem. Díky

Jestě v roce 2012 se dalo venku bruslit.

dobrému dlouholetému směřování obce jsme nesklouzli ke všeobecnému zastavení celého katastru. Znám většinu lidí osobně, a to i ze sousedních vesnic. Prostě se tu již od mého dětství krásně žije. Tak asi proto.

Co se ti na Trněném Újezdu nejvíce líbí?

Asi se budu opakovat, ale je tu krásné. Dříve tu bylo spousty poliček, dnes zase spousty remízků. S kamarádem Petrem dlouho iniciujeme sázení ovocných stromů. Společně se sousedy jsme na Trnáku vysadili v novém sadu čtyřicet ovocných stromů. O dva roky později dalších dvacet podél louky, lipu tisíciletí a další ovocné stromky podél silnice. Naposledy vloni na podzim s kamarády jedlé jeřáby a další třeshně a jedlé kaštany, kdoule, mišpule, oskeruš, babyky. Dohromady už bezmála stovku stromů. Rád se dívám, jak všechny stromky rostou. Jsou určeny hlavně pro děti, aby když vyrazí po obci, mohly zobat. A také, žiji tu dobří lidé.

A co nelíbí...

Snad polorozpadlé statky v centru obce, které nikdo neopravuje... Ale co mě skutečně trápí, je bezpečnost lidí, kteří stále chodí pěšky. Na hlavní silnici není moc stovku vybudovat chodníky, protože se tam prostě nevejdu, ale bezpečně už nejsou ani místní komunikace obložené zaparkovanými auty. V některých případech se parkování na veřejných pozemcích zaplňuje, což jsme zatím odmítli. Měli bychom však apelovat na ty, kdo takto parkují. Často mají dostatek místa na vlastních pozemcích, takže jde jen o pohodlnost.

V Zákolanech už dlouho chybí hospoda. Má podle tebe vliv na komunitu, že se nemají sousedé kde sejit a probrat, co je kde nového?

To je opravdu vážná věc, hospody od nepaměti patřily k vesnici. Domlouvaly se v nich ty nejdůležitější věci, byly v nich

tancovačky, plesy, čaje, kulturní představení, karnevaly, výstavy, přednášky. Moderní doba, ale často i my sami jsme tohle dokázali za pouhých pár let změnit. Z vesnic začaly hospody pomalu mizet. Můžeme se vymlouvat na hodně věci, ale ta naše hospoda tu byla více jak 130 let, přežila obě světové války, hodně krizí, a až dnešní doba a lidé ji zahubili. Přesto věřím, že ne na pořád, jsem optimista. Třeba si vůbec nedovedu představit, co budeme říkat turistům a cyklistům, kteří určitě v hojně míře přijdou po nové cyklostezce na návěs a o víkendů tu najdou zavřeno.

Obec plánuje opravit sýpku na Trněném Újezdu, která bude fungovat jako komunitní centrum. Myslíte, že je to adekvátní náhrada za zavřenou Libuši?

Částečně snad ano, je to velká výzva a jsem rád, že se na ni můžu spolupodílet. Ale plně ji určitě nezastoupí.

S manželkou Vladkou jste vášniví chodci. Kolik kilometrů měsíčně nachodíte a jak jsou vaše oblíbené cíle?

Vladce krokometr za loňský rok ukázal 4.015.351 kroků. Ne, nepřekřel jsem se, opravdu přes čtyři miliony. Před dvěma lety jsme si nainstalovali aplikaci „horo-

Začátky nadšeného chodce Jiřího Šupa.

braní“ a ta nás krásně a nenápadně pohltí. Lezeme tedy po kopečkách, kopcích, i po horách kde se dá. Máme rádi Šumavu a Křivoklátko, ale třeba nádherné a turisticky našťásti ještě neobjevené Broumovsko, Rychnov, Beskydy, Jeseníky.

Po mnohaletém úsilí se podařilo dokončit cyklostezku, plánujeme novou cestu z Budče do Drětovic a už nyní je ze strany turistů a cyklistů znát zvýšený zájem o Budč. Nemáš obavy, že jich zde bude jednou až moc?

Na našich turistických toulkách stále

více vyhledáváme místa, kde je turistů co nejmeně. Přesto bez turistů, tedy i beze mne, to nejde. To bychom určité tu hospodu nikdy neotevřeli. Ale musíme to mít vždy na paměti, uvědomovat si, že prioritou jsou ti, co v místě žijí a primárně pro ně obec zvelebovat, ne pro turisty.

V zastupitelstvu obce jsi jako jediný ze zastupitelů působil už před rokem 1989. Jak to tehdy fungovalo?

Ta doba se dle mého názoru dost demomizuje. Ano vím, děly se špatné věci a je třeba si je připomínat. Budu ale mluvit za sebe. Byl jsem mladý, prožíval jsem si věk prvních lásek. Velkého vztahu. Narození dvou krásných dětí. Byl jsem a jsem šťastný a vždy životní optimista. Snažil jsem se tedy, stejně jako dnes, věnovat část svého volného času pro obec a Sokol. Nepřipadalo mi to jiné, horší nebo lepší.

Dnes máme devět zastupitelů a letos jsou vyjimečně ze čtyř uskupení. Jak to funguje v praxi?

Myslím a volby to ukázaly, že by plně postačovala dvě uskupení, ale máme demokracii a je možné, že jich může být v budoucnosti třeba i víc. Ale o směřování obce stejně nakonec musí rozhodnou zvolené zastupitelstvo, at už vzejde z deseti, nebo dvou kandidátů. A to musí mít mozek v hlavě a ne si hrát na svém písečku. Naši obci přeji, aby tomu tak vždy bylo.

Před léty jsi založil nezávislé sdružení Tradiční Zákolany. Co by si dnešní mladí lidé měli představit pod tímto pojmem?

V rozhovoru jsem popsal svůj trochu nostalgický pohled na věc. Spočívá v tom i podtext, aby se nezapomnělo na to, jak se tu žilo. Jak naši předci došli jednoduchým selským myšlením k závěrům, jak se správně postavili k problému. Jak stavět, podnikat, budovat v souladu s okolní krajinou. Jak se bavit a pospolně žít. Pokud se budeme segregovat, nikomu a ničemu nepospějeme. Naši předci to věděli a podle toho žili. V tom tkví ta tradice, kterou jsme si, snad trochu trofuale, dali do názvu.

Je něco, co bys doporučil budoucím zájemcům o komunální politiku?

Naslouchat, vést dialog, být schopen uznat názor druhého, sebereflexe, pracovat bez nároku na odměnu. Dokázat uznat pravdu druhého, to se dnes moc nenosí. Nasát tu tradici a respektovat ji. A hlavně milovat místo, kde žijí. Bez těchto vlastností se nedostaví pocit zadostiučinění a spokojenosti. A bez tohoto pocitu to člověka stejně nebude bavit.

Jaký projekt se podle tebe za posledních 30 let nejvíce povedl nebo nejvýznamnější pro mládež v obci?

To by bylo na samostatný rozhovor. Jsou to velké, větší, či menší malé střípky, ze kterých jsme složili mozaiku naší obce. A opravdu stojí za obdiv, co se tu dokázalo. Ono na to dobré a hezké se snadno zvyká,

Velikonoce 2018 na Trněném Újezdu.

a tak si jen málokdo dokáže vzpomenout, jaké to zde před těmi lety bylo.

Kdybychom měli neomezené prostředky, co by sis přál v obci vybudovat?

Hospodu :-), a hned poté kanalizaci, na kterou bohužel při současném dotačním politice naše obec nikdy nedosáhne.

Ne každý se chce angažovat ve veřejném prostoru, někdo raději ani mezi lidi nechodí – co je podle tebe hlavní motivací nesedět doma.

Stačí se podívat kolem sebe, tak asi to. A také nejsem typ, co se zavírá doma.

Od minulého roku pracuješ jako vedoucí technických služeb. Mohl bys nám přiblížit, co vše to obnáší?

Obec je jako dům a zahrada každého z nás. I my máme rodinný rozpočet a musíme s ním hospodařit co nejuvážněji. I my musíme udržovat svůj dům, aby nám nespadl na hlavu a dobře se nám v něm žilo. I my musíme udržovat zahradu, aby byla krásná. Takže vše, co děláme doma, děláme i my v TS, jen v mnohem, mnohem větším - a to jsme jen tři.

A co vás v nejbližších měsících čeká?

Z větších, jednorázových, prací je to svod dešťové vody u Piánky před výstavbou chodníků a veřejné osvětlení podél cyklostezky. Z těch pravidelných nám v dubnu skončí vyřezávání náletů a začne sekání trávy. Málokdo si to dokáže představit, ale při tak velké zahradě na jednom konci skončíte a na druhém už to máte zase přerostlé.

Práci technických služeb by asi měli hodnotit především sami lidé. Nicméně, co bys za uplynulý rok vyzdvihl ty osobně?

Já to přeci jenom nechám na těch lidech, snad si všiml, že je nás o jednoho více. A co jsme ve třech lidech dokázali. Těm dvěma, co se na tom se mnou podílejí, za to moc děkuji!

**Za rozhovor děkuji
Lucie Wittlichová a Ondřej Klouček**

Nové a lepší?

Jistě to znáte. Dosluhuje Vám telefon, baterka už není, co bývala, fotky rozmazané. Koupíte nový a on se najednou místo za půl dne nabije za 10 minut, umí fotit ve 3D, automaticky se propojí se všemi a všim co si přejete (nebo si aspoň někdo kdosi daleko myslí, že byste si mohli přát). Chcete nové kolo? Ok, ale už bude mít minimálně celoodpružený rám, případně i baterku co posílá za Vás... Prostě pod vlivem pokroku se nám „nový svět“ stal synonymem „lepšího světa“. A trochu jsme zapomněli, že ne vždy to tak je...

Představme si třeba strom – malý nově vysazený stromček (často navíc vodou a hnojivem zhyčkaný výpěstek dovezený z dokonalejších podmínek Holandska či Itálie) se vysadí kamsi, kde jej někdo možná zaleje. Tento nebožák první tři (někdy i více) let bojuje o své vlastní přežití, snaží se vytvořit kořeny, které pro něj znamenají přístup ke zdrojům a na nějaký růst koruny mu nezbyvají moc sily... Tedy ani funkce, které od stromu očekáváme (v lidských sídlech to bývá hlavně ochlazení ulic a stín, případně úroda) nestojí za nic.

Máme-li štěstí a věnujeme-li malému stromku patřičnou péči, dočkáme se za několik desítek let jeho dospělosti, kdy začne plnit naše očekávání – vyroste do krásy, do síly, v období parného léta nám poskytne potřebnou úlevu, některé druhy nás občasnými svými plody. V takovém věku dělají stromy radost nejen nám, ale i mnohým živočichům, kterým poskytují domov a potravu. Bohužel, jak čas běží, strom stárne. Stará poškozená se změní v dutiny, sem tam odumře nebo se zlomí větev. Příroda se raduje

Jestě víc, člověk už tolik ne. Když tento čas přijde, nezáleží jen na druhu stromu, ale také na místě, kde roste a zejména na rozsahu všech poškození, která se časem nashromáždila.

Zatímco u pole na břehu potoka je skvěle nechávat staré stromy přirozenému rozkladu, v prostředí, kde se pohybuji lidé či hrozí škoda, musíme hlídat jejich stabilitu.

V místech, kde je větší množství stromů (zvláště jsou-li vysazené ve stejné době a v ne moc pestré druhové skladbě), je nutné přemýšlet také v kontextu předpokládaného budoucího vývoje. Tedy tak, aby nedošlo k tomu, že dožijí všechny stromy naráz.

V tomto kontextu Vám chci objasnit kácení v parčíku na návsi.

Skupina stromů rostoucích podél Týneckého potoka pasuje do kategorie starších dospělých stromů. Jejich řízka spočívají zejména v kombinaci velmi štíhlého růstu, náklonu a vysokou nasazených, mnohdy jednostranných či fragmentovaných korun. Popsané problémy pramení z vzájemné konkurence (o světlo) stromů rostoucích v těsné blízkosti vedle sebe.

V současnosti pod touto skupinou vyrůstá řada perspektivních mladých náletů, tedy stromů, které jsou na rozdíl od případných vysadeb dokonale adaptované na stanoviště a připravené růst, jakmile dostanou příležitost. Jejich tvar již ale začíná být nevhodně ovlivněn právě konkurencí starších stromů.

Po důkladném zvažení zdravotního stavu stromů i celé výše popsané situace jsem tedy navrhla postupnou obnovu skupiny stromů podél potoka. První etapa kácení proběhla letos v zimě, další by měly následovat v horizontu zhruba 5-10 let (dle sledovaného rizik i růstu mladých stromů v podrostu).

V této situaci považuji za lepší postupné upřednostnit současné mladé perspektivní stromy, dokud to jde, než vyhledové řešit havarijní stavy a obnovu stromů kompletně založenou výsadbou (s dlouhou dobou ujmání).

Ačkoli byl černobílý ples super, jsem ráda že svět není černobílý! Jsem ráda, že má práce je o hledání nejlepších řešení v konkrétních situacích. Jsem ráda, když můžu spočinout ve stínu starých stromů i sázet nové pro své děti.

Ing. Šárka Skotnicová

P.S. Pro účely tohoto textu jsem musela celou škálu svých úvah hodně zjednodušit. Zajímá-li Vás více, je vypracovanou posudek k nahlédnutí na obecném úřadě. Pokud byste měli o téma stromů zájem, nebojte se jej projevit. Můžeme stromům v našich městech, krajíně i zahradách věnovat společný diskusní večer.

ZPRÁVIČKY Z VAŠÍ ŠKOLKY A ŠKOLY POD BUDČÍ

Na naší škole jsme v tomto kalendářním roce začali s několika projekty, jejichž cílem je rozšířit dětem povědomí o světě, v němž žijí. Do projektu Pole, o kterém vás budou průběžně informovat Otto Bernásek a Adam Janoušek, se zapojili všichni žáci od 1. do 5. třídy a doufáme, že se v průběhu roku dozví mnohé o tom, jak potraviny vznikají, co se za tím nachází úsilí a práce jak krásné je sklízet její plody. Věříme, že si pak budou moci více vážit jídla, přirody i samy sebe. A kdo ví, třeba z některého z nich, díky našemu projektu, vyroste i mladý zemědělec.

Všechny třídy jsou dále zapojeny do kreativního projektu. Ústředním tématem je ruka a pozorování stavu věcí z pohledu dětí. První ročník chystá divadelní představení, ve kterém se dozvíme, jak se do Zákolan dostali

skřítci. Další ročníky se zamýšlí např. nad vztahem dnešních dětí k Libušině věštbě a všeobecně k pozitivnímu vidění budoucna bez traumata. Třetí, čtvrtý a pátý ročník v rámci tohoto projektu zavítá 5. března na Vyšehrad.

Mateřská škola navštívila knihovnu v Kladně. Za žáky 4. a 5. ročníku přijel pan Radek Hejret (lektor preventivního programu) s interaktivními mediální besedou s názvem Tomičkovi k jeho 3. narozeninám. Tento program prezentuje nehostinné podmínky života v tereziánském ghettu nenásilnou formou. Na příkladu konkrétního příběhu malého dítěte z období holocaustu se žáci prvního stupně základních škol učí citlivostí na projevy předsudků, rasismu, antisemitismu, xenofobie a extremismu, které se žel vyskytují i v současné době a v některých částech světa mají dokonce rostoucí tendenci.

Zajímavý nálezk na Budči

Děti ze zákolánské školky často tráví čas venku a volné chvíle naplňují různými hrami a stavěním oblíbených bunkrů. A právě při jedné takové hře žáci náhodně objevili předmět, o němž si zprvu nemyšleli, že by mohl mít nějakou cenu.

„Potřebovali jsme vykopat díru pro velký nosný klacek na náš bunkr. Při hrabání jsme narazili na předmět, který vypadal jako obyčejný kamínek. Ale pak jsme ho očistili a zjistili, že je to kus opracovaného kovu.“ říká Matěj z 5. třídy. Pak se začli dohadovat, jak je to staré a jestli by to mohlo být z dob svatého Václava, a tak svůj nálezk došli stáří odhadují i na tisíc let. Dominová se, že by mohlo jít o lunci, což je dámský šperk, který má zajišťovat plodnost a úrodu, a zároveň i partnerský šperk, který symbolizuje spojení mezi mužem a ženou. Mohlo by se jednat o velkomoravský dámský šperk z 9. století ve tvaru luny (měsíce), jehož majiteli by především zámožní lidé. Co je na tomto šperku opravdu zajímavé, jsou vyřyté

znaky na jeho zadní straně. Je zde symbol muže a ženy, nad kterými je křesťanský kříž. Vedle ženy je nejspíše inícia písmene L a vedle muže je písmeno Z, které jsou napsané hlabolici. Z těchto znaků bychom mohli vytvořit mnoho teorií o jejich významu. Ale zřejmě se můžeme domnívat, že se jednalo o dobu, kdy už bylo přijímáno křesťanství, neb je zde symbol kříže. Kdo je ona žena s počátečním L a muž s počátečním Z?

Děti přenechaly předmět archeologickému ústavu k dalšímu zkoumání. Zároveň přesné místo ukázaly odborníkům, kteří budou v daném místě provádět archeologický průzkum. Konkrétní místo nálezu bude kvůli možné důležitosti tohoto nálezu prozatím neupřesněno.

Je možné, že by v této době ještě nebyly nalezeny všechny poklady staroslavné Budče, které zde byly po staletí ukryty? Je možné, že by se takového objevu podařil právě žákům z místní školky?

Snad se odpovědi na naše otázky dozvíme z dalšího průzkumu a z bližšího prozkoumání nalezeného předmětu.

Kolektiv mladých hasičů se zúčastnil v sobotu 17.2.2024 Braškovské štafety a nejmenší děti v kategorii přípravky vybojovaly v disciplíně štafeta čtyřčlenných dvojic krásné 3. místo. Mladé hasiče můžete nyní potkat ve čtvrtek odpoledne nejčastěji na návsi nebo Záplavce, kde plně trénují požární útoky, jelikož závodů v této disciplíně je čeká na jaře hned několik.

ZŠMŠ POD BUDČÍ POŘADÁ

18. DUBNA 2024 14:00 - 17:00
ZÁPIS DO 1. TŘÍDY
PRO ŠKOLNÍ ROK 2024/2025
VÁŽENÍ RODIČE BUDOUCÍCH PRVNÁČKŮ, K ZÁPISU VEZMĚTE S SEBOU RODNÝ LIST DÍTĚTE A SVOJÍ OBČANSKÝ PRUKAZ.
TĚŠÍME SE NA VÁS!

MATEŘSKÁ ŠKOLA ZÁKOLANY OZNAMUJE, ŽE PROBĚHNE
14. KVĚTNA 2024 16:00 - 18:00
ZÁPIS DO MATEŘSKÉ ŠKOLY

K zápisu s sebou přineste:
- rodný list dítěte
- občanský průkaz zákonného zástupce
- vyplněnou a lékařem potvrzenou přihlášku (k vyževnutí v MŠ nebo na webu školky)
- k zápisu se dostavte i s dítětem

Kontakty:
www.skolazakolany.cz
email: mszakolany@email.cz
tel: 315 602 165
mobil: 774 333 026 (ZŠ),
774 333 027 (MŠ)

Projekt POLE

Spolek rodičů a přátel školky (SRPŠ) již několik let spolupracuje s naší školou na projektu s názvem: „Skutečně zdravá škola“. Společně s vedením školky a kuchárkami se tak snaží v maximální možné míře poskytovat dětem zdravou stravu, ideálně z lokálních zdrojů. Vzhledem ke snaze co nejlépe přiblížit dětem zdroj těchto potravin, vysázeli v minulové roce děti společně s rodiči a učiteli na školní zahradě brambory, jahody, ovocné keře a bylinky.

Tento počin, ač to mnozí možná nečekali, se setkal s nadšením žáků, a proto jsme se všichni společně rozhodli jít ještě o krok dále. Tedy založit si vlastní pole, resp. zatím políčko, na kterém se děti seznámí s tím, jak vzniká chléb. A to od prvopočátku, tedy od zpracování půdy pro seti, až po vlastní pečeni. Vedení projektu se ujali třídní učitel 2. třídy Adam Janoušek společně s asistentem a nadto zkušeným zemědělcem Ottou Bernáskem. K hospodaření byl vybrán obecní pozemek (parc. č. 856 v k.ú. Trněný Újezd), který byl po léta ponechán ladem a zarostlý.

Prvním krokem ke zdárnému cíli bylo tedy vyčištění pozemku. To se uskutečnilo dne 23.2.2024, kdy bylo pole za nemalého úsilí žáků, učitelů, technických pracovníků obecního úřadu a rodičů zbaveno náletů a odpadků. Milým překvapením byli velmi aktivní přístup žáků, kteří dokázali i přes svůj věk a vzrůst zvládat poměrně náročnou manuální práci. Následně Otto Bernásek společně s Adamem Janouškem provedli zoraní pole. Navzdory podmínkám, ve kterých se pole nacházelo, proběhla orba nad očekávání velmi dobře.

Dalším krokem, který nás v blízké době čeká, je příprava půdy a následně seti pšenice jarní. To proběhne opět společně s dětmi, a tentokrát za pomoci bran a koňského potahu. Žákům také předvedeme historickou sečku taženou koňským potahem. Pak už budeme jen doufat v příznivé klimatické podmínky a průběžně sledovat naši budoucí úrodu.

S koncem léta provedeme sklizeň a posklizňové zpracování půdy. Vzhledem k velikosti pole a jeho stavu po dlouholetém zanedbávání letos očekáváme úrodu o objemu cca 4 pytlů obilí, tedy dvou metráků. Část naší společné úrody, pokud se povede, bude rozezlata na ručním mlýnku a tato mouka bude užita na pečeni chleba ve venkovní peci. Zbylou část úrody pak proměníme obecní slepice v dobrá domácí vejce.

Děti se tak seznámí s prací našich předků, zemědělců a uvědomí si, co úsilí je za jedním bochníkem chleba a jak si ho mají vážit. A na závěr, pokud se dílo podaří, tak bychom rádi rozšířili naši společnou hospodářskou činnost i o brambory a další polní plodiny.

